

BÁO CÁO

**Sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2015
của Thủ tướng Chính phủ “Về tổ chức phong trào toàn dân tham gia
bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia
trong tình hình mới” giai đoạn 2015-2020**

Căn cứ Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ “Về tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới”;

Căn cứ Hướng dẫn số 7210/HD-BQP ngày 13 tháng 8 năm 2015 của Bộ Quốc phòng và Kế hoạch số 3961/KH-BTL ngày 30 tháng 10 năm 2015 của Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng về triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg;

Căn cứ Kế hoạch số 8236/KH-UBND ngày 29 tháng 12 năm 2015 của Ủy ban nhân dân thành phố về việc tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ;

Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Thành phố Hồ Chí Minh là địa bàn có vị trí địa chính trị chiến lược quan trọng; đầu mối giao thông về đường bộ, đường thủy, đường không và là một trong những cửa ngõ thông thương quốc tế lớn nhất của cả nước.

Vùng biển thành phố Hồ Chí Minh có chính diện lãnh hải trên 10 hải lý, chiều rộng từ bờ biển tới đường lãnh hải 115 hải lý, có diện tích rộng 1.755 km². Khu vực biên giới biển của thành phố bao gồm trên đất liền và vùng biển; trên đất liền có chiều dài bờ biển 23,5 km, gồm 4 xã, thị trấn ven biển của huyện Cần Giờ (Thạnh An, Long Hòa, Lý Nhơn và thị trấn Cần Thạnh). Các sông lớn Sài Gòn, Nhà Bè, Đồng Nai là tuyến đường hàng hải vào 55 cảng của thành phố. Ngành, nghề sinh sống chủ yếu của Nhân dân là nuôi trồng, khai thác thủy sản, sản xuất muối, trồng trọt, bảo vệ rừng phòng hộ, buôn bán nhỏ, dịch vụ, du lịch. Cấp ủy Đảng, chính quyền, các lực lượng, ban, ngành địa phương trên địa bàn biên giới biển thường xuyên được củng cố, kiện toàn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; phát huy tốt hoạt động các đoàn thể chính trị - xã hội như: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, Đoàn thanh niên, phụ nữ... Đến nay 100% xã, thị trấn trong khu vực biên phòng có tổ chức đảng, đoàn thể tới tận các ấp, tổ nhân dân. Nhân dân các dân tộc trên địa bàn

cư trú đan xen, sống hòa thuận, đoàn kết tương thân, tương ái, tin tưởng vào sự phát triển của đất nước; hầu hết chức sắc và tín đồ tôn giáo tích cực thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, chấp hành Hiến pháp, pháp luật; phát huy tinh thần yêu nước, gắn bó với dân tộc, góp phần xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới. Những năm gần đây huyện Cần Giờ đã có những bước phát triển; song, kinh tế - văn hoá - xã hội và đời sống của Nhân dân còn khó khăn; hiệu quả đánh bắt, khai thác thủy sản xa bờ thấp, nguồn thủy hải sản gần bờ cạn kiệt; vấn đề việc làm, nhất là lao động nữ, người lớn tuổi khó khăn ảnh hưởng trực tiếp đến thu nhập của người dân; trình độ dân trí không đồng đều so với mặt bằng chung của thành phố.

Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định; quốc phòng - an ninh được giữ vững. Tuy nhiên, những năm qua, các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh thực hiện chiến lược "diễn biến hòa bình", "bạo loạn lật đổ, triệt để lợi dụng vấn đề "dân chủ", "nhân quyền", "tự do tôn giáo", vấn đề biên, đảo, môi trường... để tuyên truyền chống phá, thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ, nhằm xóa bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Trên địa bàn, một số đối tượng cực đoan không hợp tác với chính quyền địa phương, hoạt động trái chủ trương, chính sách; phát triển một số đạo lạ trái phép; khiếu kiện đông người liên quan đến việc giải quyết đền bù, giải tỏa đất, đình công, lãn công đòi quyền lợi của công nhân; hoạt động của các loại tội phạm ma túy, buôn lậu, gian lận thương mại, khai thác thủy sản, tài nguyên khoáng sản (cát) trái qui định, có thời điểm diễn biến phức tạp; thiên tai, dịch bệnh diễn biến khó lường.

II. KẾT QUẢ TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

Quán triệt Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Hướng dẫn 7210/HD-BQP ngày 13 tháng 8 năm 2015 của Bộ Quốc phòng về việc tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới; Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành Kế hoạch số 8236/KH-UBND ngày 29 tháng 12 năm 2015 về việc tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; Quyết định thành lập Ban Chỉ đạo triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; ban hành Quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo. Thành phố và địa phương đã tổ chức Hội nghị quán triệt, triển khai Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, hướng dẫn của Bộ Quốc phòng, kế hoạch và quyết định của Ủy ban nhân dân thành phố¹; quá trình thực hiện đã gắn với quán triệt, triển khai Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 28 tháng 9 năm 2018 của Bộ Chính trị về "Chiến lược bảo vệ

¹ Cấp Thành phố tổ chức hội nghị phổ biến, quán triệt cho 152 cán bộ chủ chốt các sở, ban, ngành và UBND các quận, huyện; UBND huyện Cần Giờ tổ chức hội nghị phổ biến, quán triệt cho 357 đồng chí cấp ủy, chính quyền, đoàn thể các xã, thị trấn biên giới biển.

biên giới quốc gia" và Chương trình hành động số 34-CTr/TU ngày 05 tháng 7 năm 2019 của Ban Thường vụ Thành ủy về thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Bộ Chính trị về "Chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia".

Chỉ đạo Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng thành phố chủ trì phối hợp với cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc địa phương biên giới biển khảo sát, xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện phong trào phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ và tình hình thực tế ở từng địa bàn; tập trung vào việc xây dựng lực lượng nòng cốt, thành lập, tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức và duy trì hoạt động của các tổ tự quản.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố và các tổ chức Chính trị - xã hội ban hành Kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ và chỉ đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các quận, huyện, tổ chức thành viên tổ chức phát động, triển khai phong trào; gắn phong trào với các cuộc vận động do Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Trung ương Đoàn, Trung ương Hội phát động và các phong trào khác trên địa bàn dân cư. Phối hợp chặt chẽ với các đơn vị Biên phòng và cấp ủy, chính quyền địa phương đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia phong trào.

Chỉ đạo Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ ban hành kế hoạch, quyết định thành lập Ban Chỉ đạo cấp huyện do đồng chí Phó Chủ tịch làm Trưởng ban. Các quận, huyện nội địa đã quán triệt, lồng ghép phong trào với các chương trình công tác của chính quyền, đoàn thể gắn với phong trào "Vì biển đảo quê hương - Vì tuyến đầu Tổ quốc".

Hàng năm, đã đề ra nhiều chủ trương, chương trình, kế hoạch, huy động nguồn lực hướng về biên giới, biển đảo; chỉ đạo các địa phương tổ chức sơ kết phong trào; qua đó đánh giá kết quả làm được, chưa làm được, nguyên nhân, bài học kinh nghiệm và đề ra những chủ trương, giải pháp cụ thể lãnh đạo, chỉ đạo tiếp tục đẩy mạnh phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trên địa bàn thành phố phù hợp, sát tình hình thực tế².

2. Công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động tập thể, hộ gia đình, cá nhân đăng ký tham gia tự quản

Thành phố đã chỉ đạo đẩy mạnh công tác phổ biến, tuyên truyền, giáo dục trong Nhân dân địa bàn biên giới biển và các tầng lớp nhân dân thành phố về đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và kết quả công tác quốc phòng, an ninh; bảo vệ chủ quyền biển đảo, biên giới quốc gia như: Nghị quyết số 36-NQ/TW ngày 22 tháng 10 năm 2018 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XII) về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Kết luận số 60-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XI) về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa X) "Về chiến lược biển Việt Nam

² Mỗi năm, theo đề xuất của Thường trực Ban Chỉ đạo, UBND Thành phố bố trí ngân sách để thực hiện phong trào từ 250 đến 300 triệu đồng. Tổng ngân sách hỗ trợ trong 5 năm khoảng gần 1 tỷ đồng.

đến năm 2020"; Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về "Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới"; Chỉ thị số 46-CT/TW ngày 22 tháng 6 năm 2015 của Bộ Chính trị về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đảm bảo an ninh, trật tự trong tình hình mới"; Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 28 tháng 9 năm 2018 của Bộ Chính trị về "Chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia"; Luật Biên giới quốc gia; Luật biển Việt Nam; Nghị định số 71/2015/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2015 của Chính phủ về "Quản lý hoạt động của người, phương tiện trong khu vực biên giới biển nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam"; Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới; Nghị định số 77/2017/NĐ-CP ngày 03 tháng 7 năm 2017 của Chính phủ "Quy định về quản lý an ninh, trật tự cửa khẩu cảng biển"; các qui định, qui chế khu vực biên giới biển, chức năng nhiệm vụ của Bộ đội Biên phòng; các Văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực quản lý về công tác biên phòng, cửa khẩu cảng biển, về phòng chống âm mưu "diễn biến hòa bình", bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch, thủ đoạn của các loại đối tượng.

Công tác tuyên truyền biển, đảo đã được cả hệ thống chính trị, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên từ thành phố đến cơ sở không ngừng đổi mới nội dung, đa dạng hóa hình thức, phương pháp tuyên truyền sinh động, sáng tạo, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương; thu hút các tầng lớp Nhân dân tích cực tham gia như: hội nghị, tập huấn; tuyên truyền trên bảng tin cơ quan, lồng ghép trong các buổi sinh hoạt tổ dân phố, sinh hoạt chi đoàn, hội, sinh hoạt dưới cờ, báo cáo chuyên đề, thông tin thời sự và các hoạt động hướng về biên giới, hải đảo³... Các quận, huyện tổ chức tốt công tác tuyên truyền về biên giới, biển đảo với nhiều cách làm như: báo cáo chuyên đề, thi tìm hiểu về Luật Biển Việt Nam, Luật Biên giới Quốc gia, Luật An ninh Quốc gia, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về biên giới, biển, đảo.

Các cơ quan thông tấn, báo chí như Đài Truyền hình thành phố, Đài Tiếng nói nhân dân thành phố, Báo Sài Gòn Giải phóng... đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng thông qua chương trình: thời sự, chuyên mục Biên cương, hải đảo, Vì chủ quyền an ninh biên giới trên sóng truyền hình; chuyên trang⁴.

³Phát động cuộc thi tìm hiểu về biên giới và BĐBP thu hút 50.000 bài dự thi; Ban Chỉ đạo Đề án "TTPBGDPL" tổ chức thi tìm hiểu pháp luật về biên giới, biển đảo và BĐBP với sự tham gia của 130 thành viên thuộc 4 xã, thị trấn địa bàn Biên phòng; UBMTTQ Thành phố tổ chức 02 đợt tham quan thực tế biên giới, nghe giới thiệu về tình hình phân giới cắm mốc cho gần 500 thành viên MTTQ các quận huyện tại cửa khẩu Quốc tế Bờ Y (Kon Tum) và Dinh Bà (Đồng Tháp); các cấp Hội phụ nữ tuyên truyền 650 cuộc/62.500 lượt hội viên.

⁴Đài Truyền hình thành phố đã phát sóng 52 chuyên mục Vì chủ quyền an ninh biên giới, xây dựng 26 phóng sự tuyên truyền về biển đảo; 04 tập phim ký sự biển đảo; Đài Tiếng nói nhân dân thành phố, Báo Sài Gòn Giải phóng phát sóng, đăng hàng trăm tin, bài tuyên truyền về phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia.

Ngoài ra, để đẩy mạnh công tác tuyên truyền, thành phố còn chủ động triển khai các hình thức đa dạng, phong phú, phù hợp với điều kiện, thực tế địa bàn như: thông qua tổ chức thực hiện Đề án của Thủ tướng Chính phủ về “Tăng cường phổ biến giáo dục pháp luật cho cán bộ, Nhân dân khu vực biên giới, hải đảo”; đưa nội dung chuyên đề về quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới biển, đảo vào chương trình cập nhật, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng của thành phố; chương trình phối hợp liên tịch giữa Bộ đội Biên phòng với cấp ủy địa bàn Biên phòng, các quận huyện tuyên hành lang cảnh thành phố, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp và các sở, ban, ngành, đoàn thể chính trị - xã hội thành phố; cổ động, triển lãm, mít tinh, họp báo, Hội trại truyền thống “Tuổi trẻ giữ biển”, “Tuổi trẻ giữ nước”, “Ngày Phụ nữ vì cộng đồng”, Học kỳ “Em học làm chiến sỹ Bộ đội Biên phòng”; tuyên truyền tập trung, tuyên truyền nhỏ lẻ, thông qua hệ thống pano, áp phích, bảng tin, tờ rơi, tờ gấp, tờ bướm, tiểu phẩm tuyên truyền cổ động⁵.

Qua công tác tuyên truyền giáo dục giác ngộ chính trị, đã tạo sự chuyển biến rõ nét, tích cực trong nhận thức và hành động của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể, của cán bộ, chiến sỹ và quần chúng Nhân dân về mục đích, ý nghĩa, nội dung phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia; về công tác biên phòng, về sự nghiệp bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia. Tạo động lực mạnh mẽ để mỗi người dân không ngừng nâng cao ý thức trách nhiệm đối với nhiệm vụ bảo vệ biên giới quốc gia, biển, đảo; nhận rõ đúng, sai; nhận diện được âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch; khơi dậy và phát huy tinh thần yêu nước của các tầng lớp Nhân dân thành phố chung tay, góp sức cùng Bộ đội Biên phòng phát triển kinh tế - xã hội, chăm lo cho Nhân dân, thành viên các tổ tự quản; xây dựng các xã, thị trấn biên giới biển vững mạnh; góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh biên giới biển; làm cho phong trào quần chúng tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trên địa bàn thành phố ngày càng phát triển, mang lại hiệu quả thiết thực.

Kết quả: Ủy ban nhân dân huyện Cần Giờ phối hợp với các đơn vị Bộ đội Biên phòng đứng chân trên địa bàn khảo sát và vận động các tập thể, hộ gia đình, cá nhân, chủ phương tiện đăng ký tham gia phong trào tự quản; ra quyết định thành lập được 16 tổ tàu thuyền tự quản/127 phương tiện/530 thuyền viên; 23 Tổ tự quản an ninh trật tự/208 hộ gia đình đăng ký và 05 bến đò tự quản an toàn/50 phương tiện tham gia; chỉ đạo các xã, thị trấn ban hành quy chế hoạt động của các tổ tự quản, tổ chức lễ ký kết, ra mắt...Các đơn vị thuộc Biên phòng cửa khẩu cảng đã vận dụng, phối hợp với các xã, phường địa bàn hành lang cảnh thành lập, duy trì hoạt động 03 Bến đò tự quản. Bộ đội Biên phòng thành phố phối hợp với Ủy

⁵ Tổ chức 04 Hội trại “Tuổi trẻ giữ biển” với trên 2.000 lượt Đoàn viên thanh niên; 04 Học kỳ Quân đội “Em học làm chiến sỹ BDP” với trên 700 cháu; tuyên truyền về tình hình phân giới, cắm mốc cho hơn 3.000 lượt cán bộ, thành viên MTTQ các cấp; in ấn, cấp phát trên 100.000 tờ gấp; xây dựng 18 tiểu phẩm tuyên truyền.

ban Mặt trận Tổ quốc các cấp và các ban ngành, đoàn thể, các lực lượng phối hợp tổ chức 02 đợt bồi dưỡng, tập huấn, 01 đợt tham quan, học tập kinh nghiệm tại tỉnh Phú Yên kết hợp tặng cờ Tổ quốc và các trang, thiết bị cần thiết cho thành viên các tổ tự quản và duy trì các tổ tự quản hoạt động nền nếp, hiệu quả⁶.

3. Các hoạt động tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền, quyền chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, lợi ích quốc gia trên biển

Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố đã xây dựng, ban hành các thông tri, chỉ thị về công tác quốc phòng, an ninh trong đó có công tác biên phòng, trong xử lý giải quyết các vấn đề liên quan đến chủ quyền, an ninh vùng biển, cửa khẩu cảng thành phố. Tập trung quan tâm đầu tư kinh phí đóng mới trang thiết bị hiện đại; hệ thống biển báo khu vực biên giới biển; camera giám sát vùng biển, cửa khẩu cảng đảm bảo phục vụ cho Bộ đội Biên phòng thành phố đấu tranh bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh vùng biển phụ trách⁷. Ưu tiên đầu tư quy hoạch, phát triển kinh tế biển, xây dựng cơ sở hạ tầng đảm bảo tính lưỡng dụng, gắn kinh tế với quốc phòng - an ninh, bảo vệ chủ quyền biên giới biển; xây dựng kế hoạch, tổ chức huấn luyện, diễn tập về phòng thủ bảo vệ biên giới biển, đảo. Tiếp tục quán triệt Nghị định 30/2010/NĐ-CP ngày 29 tháng 3 năm 2010, Nghị định 130/2015/NĐ-CP ngày 18 tháng 12 năm 2015 của Chính phủ “Về huy động nhân lực, tàu thuyền và phương tiện dân sự tham gia bảo vệ chủ quyền các vùng biển của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”. Trong đó, giao Bộ Tư lệnh thành phố chủ trì phối hợp với Bộ đội Biên phòng và các lực lượng, ban, ngành, đoàn thể chính trị xã hội huy động nhân lực và tàu thuyền dân sự trên địa bàn tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền, quyền chủ quyền các vùng biển, đảo⁸; thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo các lực lượng tổ chức diễn tập xử lý các tình huống trên biển⁹; chỉ đạo Bộ đội Biên phòng thành phố làm tốt công tác xử lý các vụ việc, vấn đề liên quan đến công tác biên phòng, xuất nhập cảnh tại cửa khẩu cảng biển và liên quan đến hoạt động người nước ngoài trên địa bàn biên phòng; thực hiện có hiệu quả công tác đối ngoại quốc phòng, đối ngoại biên phòng; tổ chức bảo vệ tuyệt đối an toàn, đón tiếp chu đáo các đoàn tàu khách, tàu quân sự nước ngoài đến thăm thành phố; quan hệ tốt với các cơ quan lãnh sự, đại diện ngoại giao nước ngoài trong giải quyết các vấn đề đối ngoại trên biển và khu vực cửa khẩu cảng. Chỉ đạo tổ chức khảo sát toàn bộ vùng biển, luồng hàng hải, nắm chắc địa bàn để có căn cứ bổ sung kế hoạch bảo vệ chủ quyền, an ninh vùng biển,

⁶ Ủy ban MTTQVN thành phố đã trích Quỹ “Vì biển đảo quê hương, vì tuyến đầu Tổ quốc” tổ chức tặng hơn 2.000 lá cờ Tổ quốc, 500 áo phao, 350 bình chữa cháy mini, hộp thuốc sơ cấp cứu cá nhân cho thành viên các tổ tự quản; tổ chức cho 23 thành viên đi tham quan, học tập kinh nghiệm tại Phú Yên; tập huấn cho 200 thành viên các tổ tự quản.

⁷ Hỗ trợ kinh phí cho BDBP Thành phố đóng mới 02 tàu tuần tra kết hợp cứu hộ, cứu nạn CN 09 tổng trị giá trên 148 tỷ đồng; đóng mới 10 ca nô cao tốc trị giá gần 10 tỷ đồng; mua mới 05 xe ô tô trị giá gần 6 tỷ đồng...

⁸ Từ năm 2015 đến nay đã huy động 24 lượt phương tiện dân sự/187 lượt ngư dân/10 cán bộ BDBP/10 sỹ quan quân sự/170 dân quân biển sẵn sàng tham gia bảo vệ chủ quyền biển đảo khi có tình huống xảy ra

⁹ Tổ chức 01 đợt diễn tập; 04 đợt tập huấn xử lý các tình huống trên biển cho cán bộ, ngư dân tham gia bảo vệ chủ quyền biển, đảo.

góp phần thực hiện Chương trình hành động thực hiện chiến lược biển đến năm 2020 của thành phố.

Các “Tổ tự quản tàu thuyền an toàn” đã phát huy tốt vai trò trách nhiệm trong vừa lao động sản xuất, hành nghề trên biển, vừa tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển, đảo thông qua các hình thức: đăng ký tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền, quyền chủ quyền các vùng biển, theo Nghị định 30/2010/NĐ-CP và Nghị định 130/2015/NĐ-CP của Chính phủ; thông báo kịp thời hoạt động vi phạm chủ quyền vùng biển Việt Nam của tàu thuyền nước ngoài cho các lực lượng chức năng; có phương án bảo vệ lẫn nhau khi bị tàu thuyền nước ngoài uy hiếp... Chỉ đạo tổ chức tốt công tác phối hợp tuần tra giữa lực lượng Biên phòng, Công an, Quân sự, Dân quân tự vệ và Nhân dân trong bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới biển thành phố¹⁰.

4. Các hoạt động tham gia phòng, chống tội phạm, xâm phạm an ninh trật tự khu vực biên giới biển

Thành phố đã chỉ đạo các lực lượng vũ trang thành phố (Công an, Quân sự và Biên phòng) xây dựng, triển khai thực hiện kế hoạch phối hợp theo Nghị định 77/2010/NĐ-CP ngày 12 tháng 7 năm 2010 của Chính phủ về phối hợp giữa Bộ Quốc phòng - Bộ Công an trong nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội và nhiệm vụ quốc phòng (nay là Nghị định số 03/2019/NĐ-CP ngày 05 tháng 9 năm 2019). Đã triển khai lực lượng, phương tiện tăng cường công tác nắm tình hình từ xa, tình hình địa bàn và hoạt động của địch và đối tượng, nhất là khi tình hình phức tạp trên Biển Đông, tình hình trong đồng bào dân tộc, tôn giáo,... Chủ động nắm chắc và phòng ngừa, đấu tranh có hiệu quả với âm mưu “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch; thủ đoạn hoạt động của các loại tội phạm không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống. Chỉ đạo lực lượng Biên phòng thành phố triển khai thực hiện toàn diện, đồng bộ các biện pháp công tác Biên phòng; chủ động nắm, phát hiện từ xa, đấu tranh có hiệu quả các loại tội phạm. Phát hiện, xử lý hàng chục vụ mua bán, tàng trữ chất ma túy, hàng trăm vụ vi phạm hành chính, buôn lậu, gian lận thương mại, khai thác khoáng sản (cát) trái phép với hơn một ngàn lượt đối tượng vi phạm. Phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền địa phương và các lực lượng chức năng địa bàn biên giới biển trong công tác đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm; phát hiện, xử lý kịp thời, đúng pháp luật các vụ việc xảy ra¹¹.

Các tổ tự quản đã phát huy vai trò, xác định trách nhiệm trong tham gia đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm, giữ gìn an ninh trật tự trên địa bàn biên giới biển, cửa khẩu cảng thông qua việc theo dõi, nắm, trao đổi tình hình an ninh nông

¹⁰ Tuần tra trên bộ: 42.712 tổ/110.473 lượt người, tuần tra trên sông: 36.417 tổ/110.774 lượt người, tuần tra trên biển: 9.149 tổ/3.1757 lượt người, phối hợp tuần tra: 1.357 tổ/3.791 lượt người.

¹¹ Trong 5 năm qua, trên địa bàn biên giới biển, cửa khẩu cảng TP xảy ra 648 vụ việc/1.058 đối tượng vi phạm pháp luật; trong đó BDBP Thành phố phối hợp với các lực lượng bắt, xử lý 98 vụ.131 đối tượng; BDBP Thành phố trực tiếp phát hiện, bắt, xử lý 550 vụ/954 đối tượng; xử phạt VPHC 10.302.750.000đ; tịch thu tang vật vi phạm trị giá 13.563.400.000đ.

thôn, chấp hành pháp luật trong nội bộ nhân dân; tham gia giúp đỡ lực lượng Bộ đội Biên phòng giữ gìn an ninh trật tự trên địa bàn; tham gia quản lý, giáo dục, giúp đỡ người vi phạm pháp luật tại cộng đồng dân cư; vận động, giáo dục thành viên gia đình mình và nhân dân trong tổ chấp hành tốt các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các quy định của chính quyền địa phương, nội quy, quy ước về giữ gìn an ninh trật tự; thực hiện nếp sống văn hoá ở khu dân cư; tham gia xây dựng khu dân cư an toàn về an ninh trật tự, ấp, khu phố không có tội phạm, tệ nạn xã hội, gia đình không có người vi phạm pháp luật¹².

5. Các hoạt động tham gia phòng, chống thiên tai, hỏa hoạn, dịch bệnh, tham gia tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn, bảo vệ tài nguyên, môi trường ở khu vực biên giới biển, cửa khẩu cảng

Thành phố luôn chủ động, tích cực trong các hoạt động phòng, chống thiên tai, hỏa hoạn, dịch bệnh, tham gia tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn, bảo vệ tài nguyên, môi trường ở khu vực biên giới biển, cửa khẩu cảng. Thường xuyên điều chỉnh, bổ sung kế hoạch, phương án và tổ chức huấn luyện, diễn tập phòng chống cháy nổ; phòng chống thiên tai, bão lụt, tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn, đảm bảo xử lý tốt khi có các tình huống xảy ra. Chỉ đạo, xác định rõ trách nhiệm của Bộ đội Biên phòng thành phố trong công tác phòng, chống thiên tai, hỏa hoạn, dịch bệnh, tham gia tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn, bảo vệ tài nguyên, môi trường biển¹³.

Các Tổ "Tự quản tàu thuyền an toàn" đã phát huy tốt trách nhiệm trong tham gia cùng các lực lượng trong công tác tuyên truyền, thông tin về thiên tai; hỗ trợ lẫn nhau khi gặp nạn trên biển; di dời Nhân dân đến nơi tránh trú bão an toàn; tích cực tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn, góp phần giảm thiểu thiệt hại do thiên tai gây ra; bảo vệ an toàn tài sản Nhà nước, tính mạng, tài sản của Nhân dân¹⁴. Trong đợt dịch bệnh Covid-19 bùng phát thời gian gần đây, các Tổ "Tự quản an ninh trật tự", "Bến đỗ tự quản an toàn" đã thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động Nhân dân trên địa bàn dân cư thực hiện nghiêm các khuyến cáo của địa phương và cơ quan y tế về phòng chống dịch; thực hiện tốt các biện pháp phòng, chống dịch cho du khách đi lại trên các tuyến đò.

6. Huy động nguồn lực hướng về biên giới, hải đảo

Thành phố luôn quan tâm chăm lo xây dựng Bộ đội Biên phòng thành phố vững mạnh về mọi mặt; chỉ đạo các sở, ban ngành, đoàn thể ký kết chương trình phối hợp hoạt động với Bộ đội Biên phòng thành phố; phê duyệt, chỉ đạo triển khai thực hiện Đề án "Xây dựng Bộ đội Biên phòng thành phố cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đến năm 2020 và những năm tiếp theo"; đầu tư xây dựng

¹² Năm năm qua, thành viên các tổ tự quản và quần chúng nhân dân trên địa bàn biên phòng đã cung cấp cho các cơ quan chức năng và BDBP 1.128 nguồn tin liên quan đến tội phạm; trong đó có 542 có giá trị trong đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm, 586 tin có giá trị tham khảo.

¹³ Đã huy động 198 lượt phương tiện (166 phương tiện của BDBP, 32 lượt phương tiện ngư dân/782 lượt CBCS BDBP/75 lượt ngư dân tham gia tìm kiếm, CHCN 122 vụ/64 lượt phương tiện/89 lượt người.

¹⁴ Đã có 26 lượt tàu thuyền/128 lượt thuyền viên thuộc các Tổ "Tự quản tàu thuyền an toàn" tham gia di dời 380 lượt người dân đến nơi tránh trú bão; tham gia cứu hộ, cứu nạn 17 vụ.

Sở Chỉ huy, hệ thống đồn, trạm; tăng cường đầu tư trang thiết bị, cơ sở vật chất, nâng cao chất lượng mọi mặt và khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị¹⁵.

Phát huy truyền thống nghĩa tình hướng về biên giới, biển đảo và tuyến đầu Tổ quốc, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố đã phân công Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các quận, huyện kết nghĩa các đơn vị Bộ đội Biên phòng; qua đó phát động các tổ chức thành viên, đoàn thể tổ chức tốt phong trào toàn dân hướng về biên giới, biển đảo và giúp đỡ các đơn vị Bộ đội Biên phòng trên khu vực biên giới biển, hành lang cửa khẩu cảng và các tỉnh, thành trên cả nước. Hàng năm, Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố, các đoàn thể, doanh nghiệp và Nhân dân thành phố đã tổ chức nhiều đoàn đến thăm, động viên, hỗ trợ vốn tăng gia sản xuất cho các đơn vị Bộ đội Biên phòng và tặng quà, phương tiện sinh kế, nhà tình thương cho Nhân dân biên giới hàng tỷ đồng/năm, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của cán bộ, chiến sỹ, kịp thời động viên cán bộ, chiến sỹ Bộ đội Biên phòng và Nhân dân bám trụ nơi biên giới, quyết tâm khắc phục khó khăn, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao¹⁶.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

- Lãnh đạo thành phố luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện phong trào; xây dựng Bộ đội Biên phòng thành phố vững mạnh toàn diện về chính trị tư tưởng, tổ chức biên chế, nề nếp chính qui, trang bị phương tiện, cơ sở vật chất đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Các cấp ủy, chính quyền và các ban, ngành, đoàn thể thành phố đã nhận thức đúng đắn, quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, huy động được nhiều nguồn lực, phối hợp tổ chức thực hiện có hiệu quả Chỉ thị 01.

- Hình thức tuyên truyền và tổ chức thực hiện linh hoạt, đa dạng, phong phú; qua đó nhận thức của cán bộ, Nhân dân về sự nghiệp bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia được nâng lên; xây dựng được lực lượng nòng cốt của phong trào và sức mạnh tổng hợp của các cấp, các ngành, Nhân dân trong xây dựng và bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh biên giới biển, hành lang cửa khẩu cảng của thành phố. Các mô hình tự quản được xây dựng, hoạt động nề nếp, phát huy hiệu quả.

- Quá trình tổ chức thực hiện, thành phố đã tiến hành làm tốt công tác sơ, tổng kết, làm rõ nguyên nhân, rút ra bài học kinh nghiệm và định hướng các hoạt động, biểu dương khen thưởng kịp thời, xây dựng được nhiều điển hình tiên tiến.

¹⁵ Duyệt kinh phí thực hiện Đề án "Xây dựng BDBP Thành phố cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại" đến năm 2020 và những năm tiếp theo 1.000 tỷ đồng. Từ năm 2015 đến nay đã quan tâm đầu tư 447,289 tỷ đồng xây dựng cơ bản 07 công trình bao gồm Sở Chỉ huy, hệ thống đồn, trạm Biên phòng.

¹⁶ UBMTTQVN Thành phố xây tặng 105 "Mái ấm" cho cán bộ, chiến sỹ và nhân dân biên giới" kinh phí 7 tỷ đồng; 18 công trình "Nước ngọt vùng biên" kinh phí trên 9,4 tỉ đồng; tổ chức chăm lo cho đồng bào biên giới trên 4 tỷ đồng.; thăm, tặng quà các đơn vị BDBP, chiến sỹ BDBP mới nhập ngũ tổng số tiền trên 700 triệu. UBMTTQ các quận, huyện đóng góp chăm lo cho địa bàn biên giới, BDBP tổng trị giá 64,7 tỷ đồng.

2. Tồn tại, hạn chế

- Nhận thức về phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới của một số ít cấp ủy, chính quyền địa phương, một bộ phận cán bộ, nhân dân có mặt còn hạn chế.

- Việc duy trì sinh hoạt một số tổ tự quản có lúc chưa đều, chưa thật nề nếp; việc thu thập, báo cáo thông tin đôi lúc chưa kịp thời, chất lượng thông tin có mặt còn hạn chế.

3. Nguyên nhân tồn tại

- Việc lãnh đạo, chỉ đạo tuyên truyền, phát động phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia ở một số địa phương còn thiếu chiều sâu, chất lượng chưa cao.

- Công tác hướng dẫn xây dựng phong trào ở cơ sở của một số đơn vị Bộ đội Biên phòng có lúc chưa thường xuyên, chưa kịp thời.

4. Một số kinh nghiệm rút ra

- Các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên phải nhận thức đúng đắn về vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới; tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, quan tâm ưu tiên đầu tư phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh các xã, phường, thị trấn ven biển, cửa khẩu cảng vững mạnh.

- Giữ vững và tăng cường mối quan hệ đoàn kết gắn bó với cấp ủy chính quyền và Nhân dân; phối hợp hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng với các ban, ngành, đoàn thể địa phương. Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, của khối đại đoàn kết toàn dân trong sự nghiệp bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các tổ tự quản đảm bảo hiệu quả hơn nữa trong bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

- Chăm lo xây dựng lực lượng Bộ đội Biên phòng thành phố vững mạnh; phát huy vai trò nòng cốt của lực lượng vũ trang, chuyên trách của Bộ đội Biên phòng, tham mưu có hiệu quả cho Lãnh đạo thành phố quản lý Nhà nước về biên giới quốc gia nói chung; lãnh đạo, chỉ đạo phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới nói riêng.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG THỰC HIỆN THỜI GIAN TỚI

Những năm tới, tình hình thế giới và khu vực, nhất là tình hình Biển Đông sẽ còn diễn biến phức tạp, khó lường. Chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch ráo riết chống phá nước ta bằng chiến lược "diễn biến hòa bình", thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", thực hiện "phi chính trị hóa quân đội", với nhiều âm mưu, thủ đoạn tinh vi, thâm độc. Biển Đông và biên giới, biển đảo là vấn đề nhạy cảm, sẽ còn phát sinh nhiều phức tạp. Những khó khăn về kinh tế - xã hội, những sơ hở, yếu kém của một số địa phương và bức xúc của người dân nếu không được

quan tâm tập trung giải quyết để kéo dài, kẻ địch và những phần tử xấu lợi dụng, kích động, lôi kéo, sẽ chuyển hóa thành vấn đề chính trị, đe dọa trực tiếp đến sự ổn định và phát triển đất nước.

Đối với thành phố, trong xu thế cùng cả nước ngày càng hội nhập sâu hơn với thế giới sẽ đặt ra nhiều vấn đề mới mẻ và yêu cầu cao đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới biển và cửa khẩu cảng của. Để hoàn thành nhiệm vụ đó, đòi hỏi các cấp ủy, chính quyền, ban, ngành, đoàn thể và Nhân dân thành phố tiếp tục đẩy mạnh thực hiện tốt hơn Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới. Cụ thể cần tập trung vào những nội dung cơ bản như sau:

1. Quán triệt, thực hiện có hiệu quả các quan điểm, chủ trương, nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước về biên giới quốc gia, bảo vệ biên giới quốc gia, chủ quyền biển đảo; tập trung thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 28 tháng 9 năm 2018 của Bộ Chính trị về "Chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia" và Chương trình hành động số 34-CTr/TU ngày 05 tháng 7 năm 2019 của Ban Thường vụ Thành ủy về thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Bộ Chính trị về "Chiến lược bảo vệ biên giới quốc gia". Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao về tư tưởng, hành động của cả hệ thống chính trị trong bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia; pháp luật về biên giới quốc gia, nhiệm vụ công tác biên phòng và phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

2. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị định số 03/2019/NĐ-CP ngày 05 tháng 9 năm 2019 của Chính phủ về phối hợp giữa Bộ Công an và Bộ quốc phòng trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội và nhiệm vụ quốc phòng; Chỉ thị số 46-CT/TW ngày 22 tháng 6 năm 2015 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đảm bảo an ninh, trật tự trong tình hình mới; Nghị định số 77/2017/NĐ-CP ngày 03 tháng 7 năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ về quản lý, bảo vệ an ninh, trật tự tại cửa khẩu cảng; Nghị định 71/2015/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2015 của Chính phủ về quản lý hoạt động của người, phương tiện ra vào khu vực biên giới biển nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Nghị định 30/2010/NĐ-CP ngày 29 tháng 3 năm 2010, Nghị định 130/2015/NĐ-CP ngày 18 tháng 12 năm 2015 của Chính phủ về huy động nhân lực và tàu thuyền dân sự tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền, quyền chủ quyền các vùng biển nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Đề án "Tăng cường, phổ biến, giáo dục pháp luật cho cán bộ, nhân dân khu vực biên giới, hải đảo giai đoạn 2017-2021".

3. Đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền, đoàn thể, lực lượng đối với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền, an ninh vùng biển, cửa khẩu cảng thành phố. Đẩy mạnh phong trào quần chúng tham gia bảo vệ chủ quyền, an

ninh vùng biển và cửa khẩu cảng theo Chỉ thị số 01/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ; tiếp tục duy trì tốt hoạt động, phát huy hiệu quả các "Tổ tàu thuyền tự quản an toàn", "Tổ tự quản an ninh trật tự", "Bến đò tự quản an toàn"; nhân rộng mô hình các tổ tự quản trên địa bàn thành phố; chú trọng xây dựng và phát huy các gương điển hình tiên tiến.

4. Tập trung nguồn lực đầu tư khai thác tiềm năng từ biên giới, biển đảo; phát triển kinh tế - xã hội gắn với quốc phòng - an ninh, xây dựng địa bàn biên phòng vững mạnh. Tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả mô hình kết nghĩa và phối hợp hoạt động giữa Ủy ban mặt trận Tổ quốc, các sở, ban, ngành, đoàn thể, quận, huyện với Bộ đội Biên phòng thành phố; phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân, xây dựng nền biên phòng toàn dân vững mạnh. Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị hướng về biên giới, biển đảo.

5. Tiếp tục chăm lo xây dựng Bộ đội Biên phòng thành phố thực sự vững mạnh, triển khai thực hiện có hiệu quả Đề án "Xây dựng lực lượng Bộ đội Biên phòng thành phố cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đến năm 2020 và những năm tiếp theo". Tăng cường đầu tư kinh phí, hiện đại hóa các trang thiết bị, phương tiện phục vụ sẵn sàng chiến đấu, nghiệp vụ công tác biên phòng, phòng chống thiên tai, cứu nạn, cứu hộ cho lực lượng Bộ đội Biên phòng đảm bảo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong mọi tình huống.

Trên đây là báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ "Về tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới" của Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh./.

Nơi nhận:

- Bộ Quốc Phòng;
- Bộ Tư lệnh Bộ đội BP;
- Thường trực Thành ủy;
- TTUB: CT, các PCT;
- Ban Nội chính Thành ủy;
- Các sở, ban, ngành TP;
- UBND các quận, huyện;
- VPUB: CVP;
- Phòng NCPC;
- Lưu: VT, (NC/Di). 9

Ngô Minh Châu